

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/207357,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-35-lat-po-upadku-rezimu-w-totalitarnych-w-Euro.html>
26.02.2026, 19:04

[Następny](#)

[Powrót](#)

Międzynarodowa konferencja naukowa „35 lat po upadku reżimów totalitarnych w Europie”

W dniach 3-5 października 2024 r. w Bukareszcie (Rumunia) trwa konferencja „35 lat po upadku reżimów totalitarnych w Europie”. W dyskusji uczestniczy zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma.

03.10.2024

[Komunizm Pamięć Totalitaryzm](#)

Podczas otwarcia konferencji zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma podkreślił, że Polska była pierwszym krajem po Niemczech, który powołał instytucję zajmującą się badaniem i dokumentowaniem strat poniesionych przez Naród Polski w następstwie powojennego totalitaryzmu komunistycznego:

- Choć jesteśmy obecnie największą tego typu instytucją na świecie, z bogatym archiwum dokumentów wytworzonych przez służby specjalne oraz pionem prokuratorskim, a także własnym wydawnictwem, oddającym do rąk czytelników takie publikacje jak np. „Handbook of the Polish United Worker's Party”, chciałbym zaznaczyć, że współpraca z instytucjami o podobnym profilu była i jest dla nas czymś bardzo cennym.

Dr Mateusz Szpytma powiedział, że współpraca z rumuńskimi i albańskimi partnerami przejawia się nie tylko na polach naukowym i wydawniczym, ale jest także widoczna podczas organizacji międzynarodowych konferencji.

- Ogromnie doceniam relacje zbudowane między naszymi instytucjami i głęboko wierzę, że kontakty między nami będą jeszcze częstsze w przyszłości. Dzięki temu będziemy mogli lepiej wypełniać nasz obowiązek dawania świadectwa komunistycznym zbrodniom i represjom tak, aby nigdy więcej się nie powtórzyły

- dodał.

W konferencji uczestniczą m.in. sekretarz stanu z Kancelarii Premiera Rumunii Dragoș Hotea, ambasador Albanii Enkelelda Mërkuri, dyrektor wykonawczy ISKK Çelo Hoxha oraz Florin-Daniel Șandru, prezes wykonawczy IICCMER (rumuński Instytut Badania Zbrodni Komunizmu i Pamięci Wypchnięcia Rumuńskiego).

4 października, podczas kolejnych paneli dyskusyjnych, wykład „Polskie doświadczenia transformacji ustrojowej. Czy na pewno się udało?” wygłosi dr Rafał Leśkiewicz, dyrektor Biura Rzecznika Prasowego, rzecznik prasowy IPN.

* * *

Minęło 35 lat od upadku bloku wschodniego, żelazna kurtyna runęła a setki milionów mieszkańców Europy Wschodniej i Środkowej mogły swobodnie oddychać. Po zakończeniu totalitarnego doświadczenia rozpoczęły się dochodzenia i rozliczanie reżimów. Upadające systemy zniszczyły wiele swoich rejestrów, ponieważ były one obciążającymi dowodami, ale to, co

pozostało, maluje ponury obraz. Część tego obrazu jest obecnie badana w Bukareszcie.

Podczas konferencji „35 lat po upadku reżimów komunistycznych w Europie”, zorganizowanej wspólnie przez Instytut Badania Zbrodni Komunistycznych i Pamięci Rumuńskiego Uchodźstwa (IICCMER) oraz Instytut Badań Zbrodni i Konsekwencji Komunistycznych (ISKK) z Albanii, badacze omawiają kluczowe wydarzenia historyczne i ich wpływ na społeczeństwa europejskie, koncentrując się na nielegalnym przekraczaniu granic, ściganiu sprawców i sprawiedliwości okresu przemian.

Wydarzenie gromadzi ekspertów z całej Europy, którzy dyskutują o upadku reżimów komunistycznych, aktywizmie na rzecz praw człowieka podczas procesu helsińskiego oraz roli muzeów i miejsc pamięci w zachowaniu pamięci. Konferencja obejmuje również pokazy filmów i prezentację książek.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Bukareszt

Centrala

Aparat bezpieczeństwa, komunizm, Okupacja niemiecka, Okupacja sowiecka, Partia Komunistyczna, PRL, Zbrodnie komunistyczne

Konferencja naukowa